

Medelplan-näytelmä saa kantaesityksensä Pälkäneen kirjafestareilla

[Tommi Liljedahl](#) Julkaistu 6.9.2019 09:03

Pälkäneellä vietetään Lukutaidon vuotta, sillä tänä vuonna tulee kuluneeksi 300 vuotta siitä kun Daniel Medelplan kaiversi Kukkolassa puulaatat, joilla isovihan raunioittamassa pitäjässä painettiin lukutaidon ja kristinuskon opettamisessa tarvittuja aapisia.

Lukutaidon vuoden huipentumiin kuuluu 8. syyskuuta Rönnavikissä vietettävät Kirjafestarit. Niiden alkajaisiksi nähdään Medelplan-näytelmän kantaesitys.

Jari Niemisen kirjoittama ja **Sanna Majanlahden** ohjaama näytelmä seuraa kuvankaivertajan värikkäitä ja vauhdikkaita vaiheita Turun akatemian kirjapainosta Pälkäneelle, jossa paikalliset papit tilasivat häneltä aapiskatekismuksen.

– Medelplanin vaiheisiin tutustuessani minua alkoivat kiinnostaa myös yhteydet tähän päivään, käsikirjoittaja Jari Nieminen sanoo.

Vaikka maailma ja yhteiskunta ovat tänään varsin erilaisia kuin 300 vuotta sitten, aikakausista löytyy paljon yhtäläisyyksiä.

Medelplan kuvitti Turun painossa väitöstutkimuksia, joista yhdessä kerrottiin uusista tähtitieteellisistä pyrstötähtihavainnoista ja toisessa todisteltiin, kuinka pyrstötähdet ovat osoitus

Jumalan vihasta. Jo silloin vaadittiin medialukutaitoa, jos halusi löytää totuuden ristiriitaisen tiedon keskeltä.

– Digitaalinen viestintä on korostanut kuvan lukemisen tärkeyttä, sillä jokainen pystyy muokkaamaan kuvia jopa kännykällä. Sosiaalisessa mediassa otsikoita selaava muodostaa niiden perusteella mielipiteitä, vaikkei välttämättä tiedä asioista juuri mitään.

Lukutaito on saavutettu etu, jota pidetään helposti itsestäänselvyytenä. Mutta vaikka osaamme lukea, emme välttämättä ymmärrä.

– Lukutaidosta ollaan aivan aiheesta huolissaan. Sillä on merkitys muun muassa syrjäytymiskehitykselle. Lukutaito on tärkeää myös tasa-arvon kannalta: kaikilla pitäisi olla mahdollisuus lukea ja oppia varallisuudesta riippumatta.

Tehokas, tiivis ja vaikuttava näytelmä

Medelplanin historiaan tutustuessaan Jari Nieminen sanoo viehättyneensä Turun piispan sivistyneisyydestä ja avarakatseisuudesta.

– 1600 luvun lopun Turussa eli edistyneitä ja moderneja ihmisiä. Piispalla oli palava halu sivistää kansaa. Kaikki muuttui äkkiä isovihan aikaan, ja sama riski on olemassa tänä päivänäkin.

Medelplanin elämä oli niin vauhdikas seikkailutarina, ettei käsikirjoittajalla ollut tarvetta värittää sitä lisäkäänteillä. Sen sijaan tulkintoja joutui tekemään. Ei ole tietoa, päätyikö Medelplan jostain erityisestä syystä juuri Pälkäneelle tai mistä hän hankki puutteen keskellä paperia aapista varten.

– Olen joutunut arvailemaan joitakin yksityiskohtia, koska muistiinpanoja ei ole olemassa. Mutta eivät päätelmät totaalisen vääriä ole, vaan asiat ovat mahdollisesti tapahtuneet niin.

50-minuuttisesta näytelmästä noin kolmannes keskittyy huipennukseen eli Medelplanin vaiheisiin Pälkäneellä ja puuaapisen syntyyn. Esityksen edetessä aikakaudet kuitenkin lomittuvat toisiinsa.

– Alun epookkimainen tyylilaji muuttuu villimmäksi ja vauhti kasvaa koko ajan.

15 vuoden ajan Pyynikin kesäteatteria johtanut Jari Nieminen lupaa mielenkiintoisia dramaturgisia ja ohjauksellisia ratkaisuja.

– Esitysmuoto on varsin moderni. Tehokas, tiivis ja vaikuttava paketti sopii erittäin hyvin esimerkiksi yläasteille ja lukioihin, ja esitys tarjoaa mahdollisuuden keskustella muun muassa lukutaidon merkityksestä.

Daniel Medelplania näytelmässä esittää **Konsta Laakso**. **Emilia Pokkinen** ja **Jouko Enkelnotko** hyppäävät pariinkymmeneen eri rooliin.

Medelplan-näytelmä saa kantaesityksensä Kirjafestareiden yhteydessä Rönnvikin viinitilan vintillä sunnuntaina 8.9. kello 15.